

«Χαμογελά η ανατολή και ροδοκοκκινίζει
ολίγ' ολίγο η καταχνιά, που τα βουνά στολίζει.
Λαλεί τ' ορνίθι της αυγής, το πρόβατο βελάζει...
Ευπνούν στα πλάγια οι πέρδικες, η μια την άλλη κράζει...

Ευπνά κι' ο γέρο Γούμενος, τον όρθρο του σημαίνει
και μουρμουρίζοντας σιγά στην εκκλησιά πηγαίνει
την άγια εικόνα της Κυράς σκυφτά να προσκυνήσει...
Κι εκεί που ετέντων' ο παπάς τα χείλη να φιλήσει,
του 'κάστηκε πως έλειπε – παράδοξη ιστορία!
απ' το θρονί της το χρυσό η Δέσποινα Μαρία...

Ετρόμαξ' ο καλόγερος... Στην πλάκα γονατίζει,
χτυπά το μέτωπο στη γη, παρακαλεί, δακρύζει...
Με μιάς αστράφτ' η εκκλησιά, κι αισθάνετ' ένα χέρι
όπου τον ανεσήκωνε... Μοσχοβολάει τ' αγέρι...

Τα μάτια του άνοιξ' ο παπάς... Στο κάτασπρό του γένι
το δάκρυ του έσταξε βροχή... Κοιτάζει... Καθισμένη
στο θρόνο βλέπει την Κυρά, που του χαμογελούσε,
και το παιδί που εχαίρετο και που τον ευλογούσε.

Σε ποιο καλύβι αγνώριστο, σε ποια καρδιά θλιμμένη
να πέρασες τη νύχτα σου, Κυρά Φανερωμένη;
Ποιο μαραμένο λούλουδο η χάρη σου, Κυρούλα,
κρυφά, κρυφά ν' ανάστησε, σαν τ' ουρανού δροσούλα;...

Σεβασμιώτατε, Σεπτέ Ποιμενάρχα της Ιεράς ταύτης Μητροπόλεως.
Σεβαστοί πατέρες.

Αγαπητοί αδελφοί,

Με τα ποιητικά αυτά λόγια του μεγάλου μας ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη
περιγράφεται η Κυρά μας, η Παναγία μας η Φανερωμένη. Η σκέπη και το αποκούμπι
των απανταχού της Γης Λευκαδίων και όχι μόνον.

Με αυτά τα λόγια έρχεται στην σκέψη μας η εμπειρία που περιγράφεται στο
συναξάρι του Αγίου Ανδρέου του διά Χριστόν Σαλού, που φανερώνει τον ιδιαίτερο
ρόλο της Παναγίας μας για τη ζωή και τη σωτηρία όλων ημών των χριστιανών.

Αλήθεια πόση παρηγορία δίνει σε μας τους χριστιανούς αυτή η φοβερή αποκάλυψη
του Αγίου Ανδρέα, ο οποίος είδε την Παναγία να τρέχει και να προστατεύει όλους
τους ανθρώπους, δείχνοντας έτσι την απέραντη αγάπη και τη στοργή Της σε μας τους
χριστιανούς όταν την επικαλούμαστε.

Με την άδεια και την ευλογία του Σεπτού Ποιμενάρχου μας, Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεοφίλου, κατόπιν και της δική σας τιμητικής
προσκλήσεως, Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Φθιώτιδος κ. Συμεών, καθώς και της
αγάπης προς το ιερό πρόσωπο της Παναγίας, του Προισταμένου του Ιερού τούτου
Ναού, Αιδεσιμολογιωτάτου π. Δημητρίου Ατματζίδα, βρισκόμαστε σήμερα ανάμεσά

σας, έμπλεοι χαράς και πνευματικής ευφροσύνης, μεταφέροντας και παραδίδοντας τούτο το Ιερό αντίγραφο της θαυματουργού και χαριτοβρύτου εικόνας της Παναγίας της Φανερωμένης, από το όμορφο νησί της Λευκάδος, στον περικαλλή αυτόν Ιερό Ναό προς τιμήν του εν Αγίοις πατρός ημών Αθανασίου του Μεγάλου.

Όπως γνωρίζετε, η Λευκάδα, εύλογα σεμνύνεται για το απαράμιλλο Δώρο, που της χαρίστηκε από το δωρεοδότη Θεό. Να φρουρείται και να φυλάσσεται από την ίδια τη Μητέρα του Παντοκράτορος Χριστού, την Υπεραγία Θεοτόκο, την Κυρά Φανερωμένη. Η Εφέστιος Εικόνα Της φυλάσσεται στο Ιερόν Κουβούκλιον, στο Καθολικόν της Ιεράς ημών Μονής και αποτελεί σημείον αναφοράς όλων των απανταχού Λευκαδίων.

«Κυρά Φανερωμένη μου παρηγοριά του κόσμου,
τ'άγιο σου χέρι δος μου για ν' ανεβώ στον βράχο σου».

Η Ιερά Μονή Φανερωμένης είναι το «Παλλάδιον της Νήσου Λευκάδος» από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες. Η ιερά παράδοση αναφέρει ότι στον αιθέριο εξώστη του λευκαδίτικου αυτού παραδείσου, στη θέση δηλαδή που βρίσκεται σήμερα το Μοναστήρι μας, υψωνόταν καλλιμάρμαρο ιερό της θεάς Αρτέμιδος. Μέχρις ότου ακούστηκε το κήρυγμα για τον Χριστό από τους μαθητές του Απ. Παύλου, Ακύλα, Σωσίωνα και Ηρωδίωνα που είναι και οι ιδρυτές της Εκκλησίας της Λευκάδος.

Αργότερα, τον 8ο αιώνα, οι Λευκαδίτες παρήγγειλαν για τον ιερό αυτό τόπο, μία Εικόνα της Παναγίας στην Κωνσταντινούπολη, στον σεβάσμιο και ταλαντούχο αγιογράφο Κάλλιστο, εφημέριο της Αγίας Σοφίας. Εκείνος προετοιμάστηκε με προσευχή και νηστεία και εργάστηκε με περισσή επιμέλεια. Και όπως η παράδοση διασώζει, «ο τύπος της μορφής Της» φανερώθηκε στον Ιερομόναχο Κάλλιστο με θαυμαστό τρόπο. Έτσι από την φανέρωση αυτή, πήρε το όνομα η Παναγία «Φανερωμένη» η «Πεφανερωμένη».

Όταν το 1886 μ.Χ. η Ιερά Εικόνα καταστράφηκε, οι Λευκαδίτες κατέφυγαν αυτή τη φορά στο Άγιον Όρος, στο «Περιβόλι της Παναγίας», όπου πάντα ανθούσε η ιερή τέχνη της αγιογραφίας. Απεσταλμένος του Ηγουμενοσυμβουλίου της Ι. Μονής έφτασε στην πολιτεία του Αγίου Όρους ο Ηγούμενος Φιλάρετος Καρύδης, για να αναθέσει την αγιογραφισή Της στον ευλαβή Ιερομόναχο Βενιαμίν Κοντράκη, ο οποίος εργάστηκε με περισσή δεξιοτεχνία και την παρέδωσε ένα χρόνο αργότερα, το 1887, όπως αναγράφεται σε επιγραφή στο κάτω δεξιό μέρος της Ι. Εικόνας.

Στη Λευκάδα έφτασε την παραμονή της εορτής της μεγάλης Δεσποτικής εορτής της Πεντηκοστής. Κλήρος και λαός την υποδέχτηκαν με πολλή ευλάβεια και με ιερό ενθουσιασμό στο μετόχι της Αναλήψεως, ακριβώς κάτω από τον λόφο της Μονής. Από εκεί οι Λευκαδίτοι την μετέφεραν με πομπή στο μοναστήρι τοποθετώντας Την παραπλεύρως του Αγίου Βήματος, στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο που ονομάζεται «Δεπόζιτον».

Ο χώρος αυτός κατακλύζεται από αναρίθμητα αφιερώματα. Ένα «δάσος» από καντήλια και άλλα Ιερά αφιερώματα χρυσά, επίχρυσα και ασημένια κοσμούν την Ιερά Εικόνα Της. Είναι τα τάματα των ευλαβών προσκυνητών, που μαρτυρούν τις παρακλήσεις, τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη τους στην Ιερά Μορφή Της.

Όμως αυτά τα τάματα, δεν είναι τα μοναδικά δείγματα τιμής και σεβασμού προς την Παναγία μας. Αρκετοί υμνογράφοι, ποιητές και καλλιτέχνες την ύμνησαν και την τραγούδησαν, μέσα από τα σπουδαία έργα τους. Αποτύπωσαν με τον ποιητικό τους λόγο τον θαυμασμό και την ολόθερμη αποδοχή τους στο πανάγιο Πρόσωπό Της.

Ο άγνωστος υμνογράφος που συνέταξε την Ιερά ακολουθία Της που ψάλετε κατά την ημέρα της εορτής Της (Την Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος), περιγράφει με θαυμαστό τρόπο τις μεγάλες ευεργεσίες Της στον λαό του Θεού της νήσου Λευκάδος. Το αξιόλογο αυτό χειρόγραφο καλλιγραφήθηκε από τον Ιάκωβο, Ιερομόναχο από την Χίο και επιμελήθηκε την έκδοσή του ο μοναχός Ανατόλιος Κουτλουμουσιανός.

Από το κείμενο της ακολουθίας αντλούμε πολύτιμες πληροφορίες, για την Ιερά εικόνα και την αίγλη της εορτής Της κατά την Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος.

Χαρακτηριστικά ψάλλουμε:

«Δεύτε λαοί την της Θεοτόκου παναγίαν σύναξιν την εν τοις Λευκαδίοις ημίν εορτάσομεν».

«Την σην δοξάζουσιν σύναξιν, εν Λευκάδι Νήσω, Ηπειρώται άπαντες και Ίονες οι λοιποί, Αγνή φιλέορτου».

Στο δε Συναξάρι της ημέρας αναφέρεται χαρακτηριστικά:

«Τη αυτή ημέρα, την Σύναξιν της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, εν τη πόλει αγία Μαύρα της εν Λευκάδι τη Νήσω εορτάζομεν, ήτις και Φανερωμένη καλείται, ως ότι εφάνη κατ' όναρ τω Ιερομονάχω Καλλίστω ζωγράφω, και εσχεδιάσε την αγίαν αυτής Μορφήν επί σανίδος».

«Μορφής την θεάν φανείσα σχεδιάζει• Αφανώς η Πάναγνος εν Βυζαντίω».

Και στην ακολουθία των χαιρετισμών διαβάζουμε:

«Βάσις τῆς ὄλης Νήσου ἡ Μονή σου Παρθένε, ἐν ἧ καί ὁ Ναός σου ὑπάρχει...»
«Χαίρε Λευκαδίων τό μέγα ὀχύρωμα' Χαίρε Ἰονίων πασῶν τό ἐντρύφημα. Χαίρε δι' ἧς ἡ Μονή Σου δοξάζεται' Χαίρε δι' ἧς ἡ Νήσος σεμνύνεται».

«Χάριτος ἠξιώθη ἡ Μονή Λευκαδίων, ὡς ἔχουσα ἐν κόλποις, Παρθένε, Την ἀχειροποίητον και θαυμαστήν Σου Εἰκόνα Ἄχραντε».

Αποκορύφωμα της τιμής προς το πρόσωπον της Υπεραγίας Θεοτόκου αποτελεί το « Και νυν...» των Αίνων της Εορτής:

«Βασιλις ὑπάρχουσα πανύμνητε, τοῦ τε οὐρανοῦ καί γῆς ἀπάσης, Βασιλέα τῶν ἀπάντων μόνη τέξασα, καί ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, ἦν ὁ πρῶτος ἐν βασιλεῦσιν εἰς σέ ἀνατέθηκεν, ἐκεῖ ἔδει σου γραφῆναι ἄνευ χειρός, ἡ βασιλική σου θεά, καί δοξασθῆναι θαύμασι, καί δοθῆναι τῇ Μονῇ σου ταύτη ἧ ἡρετίσω Κόρη Δέσποινα· φρούρει οὖν ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου, τοὺς τελοῦντάς σου τὴν θείαν ἐορτήν, καί ἀσπαζομένους σου τὸν θεῖον χαρακτῆρα, καί πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Υἱῷ σου Μητροπάρθενε».

Το υπέροχο Απολυτίκιο και το Μεγαλυνάριο, ποιήματα του Λευκαδίτη Δανιήλ Αρακλειώτου, Επισκόπου Βονιτζής και πρωτεύσαντος εν τη Ιερά Μονή Φανερωμένης, αποτυπώνουν τον σεβασμό και την βαθειά τιμή των Λευκαδίων στο Ιερό Πρόσωπό Της.

Στο διάβα των χρόνων το Μοναστήρι και η Εφέστιος Εικόνα του αποτελούν σημείο αναφοράς όλων των Λευκαδίων όπου γης. Σ' αυτήν καταφεύγουν να την παρακαλέσουν στις δυσκολίες τους και να την ευχαριστήσουν στις χαρές τους.

Πλήθη πιστών ανεβαίνουν καθημερινώς• άλλοι πεζοί• άλλοι χωρίς υποδήματα• κάποιιοι γονατιστοί, ανηφορίζουν προς το Μοναστήρι για να αποθέσουν με πίστη στο θρόνο Της τις προσευχές τους και τάματά τους. Να Την παρακαλέσουν με θέρμη για τον καημό τους, εναποθέτοντας λαμπάδες μέχρι το μπόι τους και αναρίθμητα αφιερώματα που μαρτυρούν την βαθειά τους ευλάβεια και την χωρίς όρους εμπιστοσύνη τους προς την Παναγία μας.

Σε εξαιρετικές περιστάσεις μάλιστα, όταν φυσικές καταστροφές και άλλα δεινά μαστίζουν το νησί μας, οι Λευκαδίτες κατεβάζουν στην πόλη την Αγία Εικόνα Της.

Τη λιτανεύουν με πάνδημη συμμετοχή κλήρου και λαού και δέονται γονατιστοί για «να κάνει η Κυρά το θαύμα Της». Το δε τριήμερο του Αγίου Πνεύματος όπου τιμάται κάθε χρόνο η Ιερά Σύναξή Της, η Λευκάδα ζει στο ρυθμό Της, υποδεχόμενοι πλήθος προσκυνητών από ολόκληρη την Ελλάδα, που επί ώρες περιμένουν καρτερικά στη σειρά για να προσκυνήσουν τη Χάρη Της.

Η Παναγία μας, αδελφοί μου, ακούει τις προσευχές των ταπεινών ψυχών και πρεσβεύει για όλους που την επικαλούνται με πίστη. Ιδιαίτερος για μας τους Λευκαδίτες όπου γης, το Μοναστήρι Της είναι σημείο αναφοράς, αφού πάντοτε ευρισκόμενοι στο νησί περνούν να την προσκυνήσουν. Η παρουσία Της είναι βαθειά χαραγμένη στην καρδιά μας και σε κάθε δύσκολη στιγμή αναφωνούμε: «Φανερωμένη μου» ευχαριστώντας Την για τις πολλές της ευεργεσίες.

Σεβασμιώτατε,

Σεβαστοί πατέρες, Άγαπητοί μου Αδελφοί,

Με την ευκαιρία αυτή της ενθρονίσεως αντιγράφου της Εφεστίου Εικόνας της Παναγίας Θεοτόκου της Φανερωμένης μας, Εφόρου και Προστάτου της νήσου Λευκάδος, εδώ στη πρωτεύουσα της Στερεάς Ελλάδος στην Λαμία, δίδεται η ευκαιρία στους πιστούς σας και στους Λευκαδίτες που βρίσκονται στην γύρω περιοχή, να γνωρίσουν περισσότερο την «Κυρά» της Λευκάδος.

Σηματοδοτείται ένα καινούργιο ξεκίνημα, μια πνευματική αναθέρμανση στην σχέση όλων των Λευκαδίων της ευρύτερης περιοχής και όλων των πιστών με την Κυρία Θεοτόκο την Φανερωμένη, αφού θα παραμείνει ανάμεσά σας να σας σκέπει και να ευλογεί κάθε στιγμή της ζωής σας και να ακούει τα προβλήματα και τους πειρασμούς σας. Γιατί όπως κι αν ονομάζεται: Φανερωμένη, Παραμυθία, Γλυκοφιλούσα, Οδηγήτρια, Γερόντισσα και δεκάδες ακόμη ονόματα, μας ζητά να μείνουμε κοντά Της, να βρισκόμαστε δίπλα Της για να ακούει τις προσευχές μας και να τις μεταφέρει μαζί με τις πρεσβείες Της στον Υιό Της και Θεό μας.

Ο μακαριστός Γέροντας Μητροπολίτης Λευκάδος κ. Ιθάκης κυρός Νικηφόρος τελειώνει ένα μικρό πόνημά του για την Φανερωμένη με την παράκληση:

Σε παρακαλούμε Παναγιά μας. « Άνοιγε το στρατί! Θεράπευσε την αρρώστια. Ανάλαβε την ορφάνια. Οικονόμησε τη φτώχεια. Σταμάτησε τον κατατρεγμό. Γλύκανε τη μοναξιά. Σκέπασε τα λάθη. Ανασήκωσε τον πεσμένο. Παρηγόρησε τον θλιμμένο. Συντρόφευε τον ξενιτεμένο. Διώξε μακριά μας τον εχθρό και τον κίνδυνο.

Προστάτεψε τους δικούς μας. Φρούρησε τη χαρά. Οδήγησε τα βήματά μας. Παναγία μου, τα ξέρεις όλα. Κατέφυγα σε Σένα, την αιώνια καταφυγή».

Κλείνοντας αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας προς υμάς πρώτον Σεβασμιώτατε για την θερμότερη υποδοχή σας, εμού και της συνοδείας μας. Κατά δεύτερον προς τους πατέρες και αδελφούς πρεσβυτέρους και διακόνους και λαϊκούς συνεργάτες που εφρόντισαν αυτή τη σεμνή υποδοχή και προς το φιλόχριστο ποίμνιό σας.

Να ευχαριστήσουμε ακόμη τον δικό μας Επίσκοπο και πνευματικό πατέρα Σεβασμ. Μητροπολίτη Λευκάδος & Ιθάκης κ.κ. Θεόφιλο. Τον Πρόεδρο κ. Αντώνη Αθανίτη και τα μέλη του συλλόγου της «Νέας Χορωδίας» Λευκάδος που συνοδεύουν με τις παραδοσιακές φορεσιές της Λευκάδος την Ιερά Εικόνα.

Τον πρόεδρο κ. Λάμπρο Γεωργάκη του Σωματίου «ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ», τους αγαπητούς μου Λευκαδίτες που ήλθαν μαζί μας συνοδεύοντας την Ιερά Εικόνα αλλά, καθώς και τους πατέρες. Τον άγιο Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Αρχιμ. Χριστοφόρον. Τον Αιδεσιμολογιώτατο π. Παναγιώτη Ζαβιτσάνο και π. Βασίλειο Κακλαμάνη.

Τους πατέρες της Ι.Μονής ιδιαίτερος τον οσιώτατο μοναχό Αρσένιο ο οποίος επιμελήθηκε το ιερό αυτό αντίγραφο, ευχόμενοι Σεβασμιώτατε, σεβαστοί πατέρες με την χάρη και την ευλογία της Παναγίας μας της Φανρωμένης, να κρατάμε την πίστη μας ακέραη, καθαρή, αμόλυντη και να κρατιώμαστε απ' αυτή. Όπως χαρακτηριστικά μας έλεγε ο μακαριστός Γέροντάς μας Νικηφόρος: «Κρατήστε την πίστη σας και κρατηθήτε απ' αυτήν».

Σας ευχαριστούμε πολύ!

Εύχεσθε υπέρ ημών!»